

Uitstel van samenwonen

Arie de Graaf

Jonge vrouwen stellen het samenwonen steeds verder uit. Eén op de vijf 29-jarige vrouwen die begin jaren zeventig zijn geboren, heeft nog nooit met een partner samengewoond. Vrouwen jonger dan dertig ontmoeten hun partner meestal op vakantie of in het uitgaansleven. Dit geldt in mindere mate voor vrouwen boven de dertig. Omdat steeds meer vrouwen werken, is de werkplek voor dertigers tegenwoordig ook een belangrijke ontmoetingsplaats.

Eerste keer samenwonen

Jongeren wachten steeds langer voordat ze, al dan niet gehuwd, gaan samenwonen. Dit uitstel is zichtbaar vanaf generaties die zijn geboren in de jaren zestig en in het begin van de jaren zeventig (grafiek 1). Van de vrouwen die in de jaren vijftig zijn geboren, had op 23-jarige leeftijd driekwart al ervaring met – meestal gehuwd – samenwonen. Van de vrouwen die begin jaren zeventig zijn geboren, had op 23-jarige leeftijd slechts de helft ervaring met samenwonen. Dit geldt ook voor degenen die in de tweede helft van de jaren zeventig zijn geboren. Van deze vrouwen heeft eveneens de helft op 23-jarige leeftijd ervaring met samenwonen. Hiermee lijkt een einde te zijn gekomen aan het verder uitstellen van samenwonen op jonge leeftijd.

Verkering

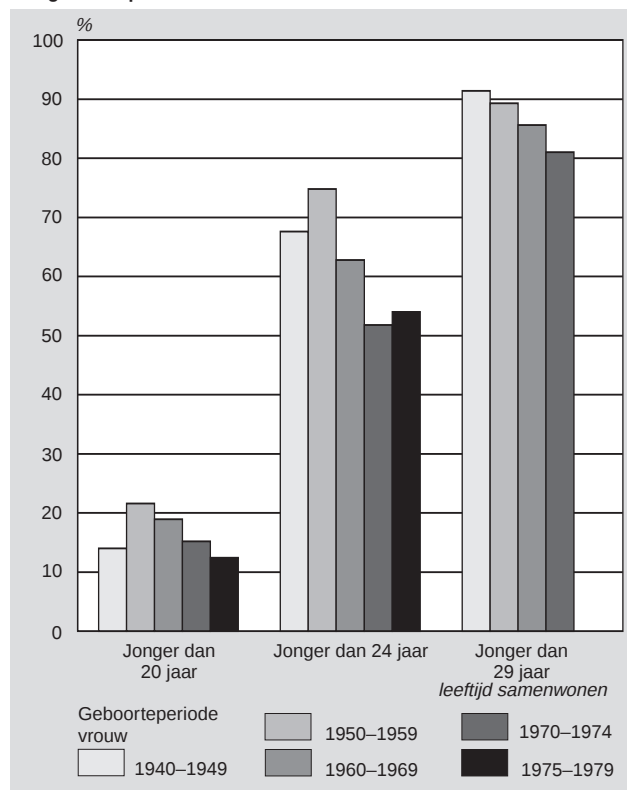
Jongeren nemen tegenwoordig meer tijd om de juiste partner te vinden, maar hebben ze die partner eenmaal gevonden, dan gaan ze sneller samenwonen dan enkele decennia geleden. Vrouwen uit de jaren zeventig die al vóór hun 24e levensjaar samenwoonden, hadden gemiddeld twee jaar en acht maanden verkering voordat ze met hun partner een huis gingen delen (staat 1). Dat is een half jaar korter dan vrouwen die in de jaren veertig zijn geboren. Voor vrouwen die op oudere leeftijd zijn gaan samenwonen, lag de verkeringsduur gemiddeld iets boven de drie jaar.

Ontmoetingsplaats

Aan vrouwen die begin 2003 samenwoonden of een vaste relatie hadden, is in het Onderzoek Gezinsvorming (zie kader) gevraagd waar zij hun huidige relatie hebben ontmoet. Van de vrouwen die voor het dertigste levensjaar hun partner hebben ontmoet, heeft bijna de helft hem op vakantie of in het uitgaansleven leren kennen (staat 2). Een op de tien vrouwen heeft haar partner of vriend op het werk ontmoet. In een vereniging, tijdens de schoolperiode of bij vrienden, kennissen of burens ontmoette eveneens een tiende van de vrouwen de partner.

Ook voor vrouwen die hun partner na hun dertigste hebben ontmoet, blijken uitgaansgelegenheden en vakantieoordens belangrijke ontmoetingsplaatsen. De werkomgeving biedt echter ook veel mogelijkheden om een vaste partner te ontmoeten. Een op de vijf vrouwen heeft haar partner op het werk ontmoet. Voorts blijkt dat oudere vrouwen meer gebruik maken van een relatiebemiddelingsbureau of contactadvertenties om een geschikte partner te vinden. Van de vrouwen die aan het begin van deze eeuw een vriend hebben ontmoet, heeft 7 procent via internet het eerste contact gelegd.

1. Percentage vrouwen dat ooit heeft samengewoond naar geboorteperiode

Staat 1
Gemiddeld aantal jaren tussen ontmoeting partner en tijdstip eerste keer samenwonen

Geboorteperiode vrouw	Leeftijd vrouw bij eerste samenwoning	
	19-23 jaar	24-28 jaar
1940-1949	3,2	3,3
1950-1959	2,9	3,0
1960-1969	2,8	3,0
1970-1974	2,7	3,2
1975-1979	2,7	

Staat 2
Ontmoetingsplaats van partners in de periode 1960–2002

	Leeftijd vrouw bij ontmoeten relatie				Totaal
	jonger dan 30 jaar	waaronder relatie ontmoet in de periode 2000–2002	30 jaar of ouder	waaronder relatie ontmoet in de periode 2000–2002	
%					
Tijdens uitgaan, vakantie of recreatie	46	42	30	31	44
Bij vrienden, kennissen of buren	12	16	17	18	13
Op het werk	10	12	20	20	11
In een vereniging (sport, hobby, kerk, enz.)	10	7	9	7	10
Tijdens een opleiding of op school	9	13	3	3	8
Via familie	6	3	6	6	6
Via een relatiebureau of contactadvertentie	0	0	5	5	1
Via internet	1	4	3	7	1
Via bemiddeling ouders/uithuwelijken	1	0	0	0	1
Ergens anders	5	4	7	3	5
Totaal respondenten	2 721	353	431	280	3 152

Onderzoek Gezinsvorming

De gegevens in dit artikel zijn afkomstig uit het nieuwe Onderzoek Gezinsvorming van het CBS. Dit onderzoek, dat om de vijf jaar wordt gehouden, heeft plaatsgevonden in de periode februari tot en met juni 2003. Er hebben 3,9 duizend mannen en 4,2 duizend vrouwen van 18–62 jaar meegedaan aan het onderzoek. Het doel van het Onderzoek Gezinsvorming is informatie te verzamelen over het verloop van de relatie- en gezinsvorming in Nederland en de achtergronden daarvan. Deze informatie wordt onder meer gebruikt als bouwsteen voor de door het CBS gepubliceerde Nationale Bevolkings- en Huis-houdensprognoses.